
629

Besluit van 26 november 2004, houdende regels inzake de verstrekking van subsidies ten behoeve van de herstructurering van bedrijventerreinen van belang voor de ruimtelijk economische hoofdstructuur (Besluit subsidies Topprojecten herstructurering bedrijventerreinen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 13 juli 2004, nr. WJZ 4044959;

Gelet op artikel 3, eerste tot en met vierde lid, van de Kaderwet EZ-subsidies;

De Raad van State gehoord (advies van 21 september 2004, nr. W10.04.0350/II);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 23 november 2004, nr. WJZ 4070645;

Hebben goedgevonden en verstaan:

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. project: een samenhangend geheel van activiteiten gericht op de verbetering van het vestigingsklimaat op een bestaand bedrijventerrein;
- b. openbaar lichaam: lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- c. samenwerkingsverband: een geen rechtspersoonlijkheid bezittend verband van twee of meer gemeenten, provincies of openbare lichamen;
- d. bedrijventerrein: ruimtelijk aaneengesloten of functioneel verbonden terrein dat bestemd en geschikt is voor gebruik door vestigingen ten behoeve van handel, nijverheid, commerciële en niet-commerciële dienstverlening en industrie, daaronder niet begrepen een terrein in overwegende mate bestemd voor kantoren, detailhandel of horeca.

Artikel 2

1. Onze Minister verstrekt op aanvraag een subsidie voor een project aan een provincie, een gemeente, een openbaar lichaam of een samenwerkingsverband.

2. Indien de aanvragers deelnemers in een samenwerkingsverband zijn, wordt de subsidie verstrekt aan de deelnemers gezamenlijk en betaald aan de deelnemer die als indiener van de aanvraag om subsidie is opgetreden.

3. Geen subsidie wordt verstrekt:

a. indien het oppervlak van het bedrijventerrein, waarop het project plaatsvindt, minder dan 150 hectare bedraagt;

b. indien het bedrijventerrein overwegend bestemd is voor de vestiging van lokale bedrijvigheid;

c. indien het bedrijventerrein uitsluitend vestiging van bedrijven toestaat die vallen onder een lagere categorie dan milieucategorie 4, zoals bedoeld in de brochure «Bedrijven en Milieuzonering», van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten;

d. indien ter zake van het project reeds eerder door Onze Minister subsidie is verstrekt op grond van dit besluit, het Besluit stimulering ruimte voor economische activiteit, het Besluit tender investeringsprogramma's provincies 2000 of het Besluit subsidies stadseconomie GSB III;

e. indien het project uitsluitend regulier en achterstallig onderhoud betreft.

f. voor zover het bedrijventerrein zijn bestemming van bedrijventerrein verliest;

g. indien blijkt dat de verstrekking van subsidie leidt tot het verlenen van staatssteun in de zin van artikel 87 van het EG-Verdrag.

Artikel 3

1. De subsidie bedraagt 50% van de projectkosten verminderd met de marktconforme opbrengsten, de bijdragen van derden en de subsidies van andere bestuursorganen en de Commissie van de Europese Gemeenschappen.

2. De subsidie bedraagt niet meer dan een bij ministeriële regeling te bepalen bedrag.

3. Onze Minister kan van het tweede lid afwijken, indien het project een cruciale meerwaarde heeft voor het bereiken van het in het masterplan geformuleerde einddoel, dat op het bedrijventerrein wordt gerealiseerd.

4. Als projectkosten worden uitsluitend in aanmerking genomen alle in de verleningsbeschikking opgenomen, noodzakelijke, rechtstreeks aan het project toe te rekenen, na de indiening van de aanvraag door de subsidieontvanger gemaakte en betaalde kosten.

5. Als opbrengst wordt in aanmerking genomen de opbrengst uit uitgifte, verhuur en verpachting van grond en de opbrengst uit verhuur en verkoop van gebouwen.

6. In het geval dat gebouwen of grond op het moment van subsidievaststelling nog niet zijn verkocht, verpacht of verhuurd, worden de verwachte opbrengsten uiterlijk drie maanden voorafgaand aan het moment van indiening van de aanvraag om subsidievaststelling door een onafhankelijke taxateur vastgesteld.

Artikel 4

Bij ministeriële regeling wordt ieder begrotingsjaar een subsidieplafond vastgesteld voor het in dat jaar verlenen van subsidies krachtens dit besluit.

Artikel 5

1. Een aanvraag om subsidie wordt ingediend met gebruikmaking van het origineel van een ondertekend formulier, dat bij ministeriële regeling wordt vastgesteld.

2. De aanvraag gaat vergezeld van een masterplan, een projectplan, een verslag waaruit blijkt welke subsidiemogelijkheden zijn verkend en benut en een projectbegroting alsmede van andere bescheiden, overeenkomstig hetgeen in het formulier is vermeld.

3. Indien de aanvraag een project betreft dat wordt uitgevoerd door een samenwerkingsverband, dient een der deelnemers in het samenwerkingsverband de aanvraag mede namens de andere deelnemers in en gaat de aanvraag vergezeld van de overeenkomst waarin de samenwerking tussen de deelnemers in het samenwerkingsverband is geregeld, overeenkomstig hetgeen in het formulier is vermeld.

Artikel 6

1. Onze Minister verdeelt het beschikbare bedrag in de volgorde van ontvangst van de aanvragen, met dien verstande dat indien een aanvrager niet heeft voldaan aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van de aanvraag en met toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht de gelegenheid heeft gehad de aanvraag aan te vullen, de dag waarop de aanvraag voldoet aan de wettelijke voorschriften als datum van ontvangst geldt.

2. Onze Minister geeft een beschikking binnen dertien weken na ontvangst van de aanvraag.

Artikel 7

1. Indien subsidie wordt verleend voor een project dat wordt uitgevoerd door een samenwerkingsverband, vermeldt de beschikking tot subsidieverlening een raming van de projectkosten per deelnemer in het samenwerkingsverband.

2. Elke deelnemer in het samenwerkingsverband is tot ten hoogste het naar rato van de voor hem geraamde projectkosten berekende bedrag aansprakelijk voor terugbetaling van de subsidie, voor zover de subsidieontvangers daartoe verplicht zijn.

Artikel 8

1. Onze Minister beslist afwijzend op een aanvraag:

- a. indien de aanvraag niet voldoet aan dit besluit;
- b. indien onvoldoende aannemelijk is dat het project binnen 12 maanden na subsidieverlening aan kan vangen;
- c. indien onvoldoende aannemelijk is dat het project binnen zes en eenhalf jaar na subsidieverlening kan worden voltooid;
- d. indien aannemelijk is dat het project ook zonder subsidie zonder belangrijke vertraging zou worden uitgevoerd;
- e. indien onvoldoende vertrouwen bestaat in de haalbaarheid van het project;
- f. indien in het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend op grond van dit besluit reeds subsidie verleend is ten behoeve van het bedrijventerrein, waar het project betrekking op heeft;
- g. voor zover ten behoeve van het bedrijventerrein, waar het project betrekking op heeft, op grond van dit besluit reeds € 7 500 000 subsidie is verleend.

2. Onze Minister kan afwijzend beslissen op een aanvraag indien:

- a. het project niet voorziet in ruimte voor bedrijvigheid waar blijkens een regionale analyse van vraag en aanbod van bedrijventerreinen behoefte aan is;
- b. het project strijdigheid creëert met het in de Nota Ruimte vastgestelde veroorzakersprincipe;
- c. blijkt dat er geen verkenning is geweest van andere financierings- en subsidiemogelijkheden en geen aanvraag is gedaan voor relevante subsidie-instrumenten van andere bestuursorganen en de Commissie van de Europese Gemeenschappen;
- d. onvoldoende aannemelijk is dat het project kan rekenen op draagvlak binnen de regio waar het bedrijventerrein ligt en bij de ondernemers die op het bedrijventerrein gevestigd zijn;
- e. uit het masterplan onvoldoende blijkt dat de verbetering van het vestigingsklimaat op het bedrijventerrein blijvend is;
- f. uit het masterplan onvoldoende blijkt dat er op het bedrijventerrein aandacht wordt besteed aan criminaliteitspreventie;
- g. het project onvoldoende bijdraagt aan de oplossing van de belangrijkste knelpunten, die in het masterplan zijn weergegeven.

§ 3. Verplichtingen van de subsidie-ontvanger

Artikel 9

1. De subsidie-ontvanger voert het project uit overeenkomstig het projectplan waarop de subsidieverlening betrekking heeft en voltooit het uiterlijk op het bij de verlening bepaalde tijdstip, behoudens voorafgaande schriftelijke ontheffing van Onze Minister voor het vertragen, het essentieel wijzigen of het stopzetten van het project.
2. De subsidie-ontvanger voert het project in Nederland uit, behoudens voorafgaande schriftelijke ontheffing van Onze Minister voor gedeeltelijke uitvoering buiten Nederland.
3. Aan een ontheffing als bedoeld in het eerste of tweede lid kunnen voorschriften worden verbonden.

Artikel 10

De subsidie-ontvanger voert een administratie die zodanig is ingericht, dat daaruit te allen tijde op eenvoudige en duidelijke wijze alle project-opbrengsten kunnen worden afgelezen alsmede alle projectkosten, gespecificeerd overeenkomstig de in het projectplan opgenomen kostensoorten.

Artikel 11

De subsidie-ontvanger, die als indiener van de aanvraag is opgetreden, brengt steeds na afloop van een periode van 12 maanden aan Onze Minister schriftelijk verslag uit omtrent de uitvoering van het project, met inbegrip van een vergelijking van die uitvoering met het projectplan en de bij de subsidieverlening vermelde raming van de projectkosten en projectopbrengsten.

§ 4. Voorschotten

Artikel 12

1. Op een subsidie ter zake waarvan een beschikking tot subsidieverlening geldt, kan op aanvraag van de subsidie-ontvanger door Onze Minister jaarlijks een voorschot worden verstrekt.

2. Een voorschot wordt berekend naar rato van de gemaakte en betaalde projectkosten, vermeerderd met de verwachte betalingen die voortvloeien uit de aangegane en aan te gane verplichtingen in het jaar volgend op de datum van indiening van de in het eerste lid bedoelde aanvraag, voor zover deze kosten en betalingen nog niet eerder bij de verstrekking van een voorschot in aanmerking zijn genomen.

3. Het totale bedrag aan verleende voorschotten bedraagt ten hoogste 90 procent van het bij de subsidieverlening vermelde maximale subsidiebedrag.

4. Indien de aanvraag een project betreft dat wordt uitgevoerd door een samenwerkingsverband, dient de deelnemer in het samenwerkingsverband die als indiener van de aanvraag om subsidie in de zin van deze regeling is opgetreden, de aanvraag mede namens de andere deelnemers in.

5. De aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van het origineel van een ondertekend formulier, dat bij ministeriële regeling wordt vastgesteld.

Artikel 13

Onze Minister kan afwijzend beschikken op een aanvraag voor een voorschot, indien de subsidie-ontvanger niet heeft voldaan aan ingevolge de subsidieverlening voor hem geldende verplichtingen.

§ 5. Subsidievaststelling

Artikel 14

1. De subsidie-ontvanger dient zijn aanvraag om subsidievaststelling in binnen dertien weken na het tijdstip waarop het project ingevolge artikel 9, eerste lid, moet zijn voltooid.

2. De aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van het origineel van een ondertekend formulier, dat bij ministeriële regeling wordt vastgesteld.

3. De aanvraag gaat vergezeld van een accountantsverklaring en een eindverslag omtrent de uitvoering en de resultaten van het project, overeenkomstig hetgeen in het formulier is vermeld.

Artikel 15

Onze Minister geeft de beschikking tot subsidievaststelling binnen dertien weken na ontvangst van de aanvraag daartoe dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn is verstreken.

§ 6. Slotbepalingen

Artikel 16

Het Besluit tender investeringsprogramma's provincies 2000 wordt ingetrokken met dien verstande dat het van toepassing blijft op subsidies die op grond van dat besluit zijn verstrekt.

Artikel 17

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Artikel 18

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Economische Zaken.
Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Staatscourant van 11 januari 2005, nr. 7.

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit subsidies Topprojecten herstructurering bedrijventerreinen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 26 november 2004

Beatrix

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
C. E. G. van Gennip

Uitgegeven de *veertiende* december 2004

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner

I. Algemeen

Het economische belang van bedrijventerreinen voor Nederland is groot. Een voldoende en gevarieerd aanbod van bedrijventerreinen is een noodzakelijke voorwaarde om duurzame economische groei mogelijk te maken. De kwaliteit van de bedrijfsomgeving wordt daarin een steeds belangrijker factor.

Zoals blijkt uit het Actieplan Bedrijventerreinen 2004–2008, Samenwerken aan uitvoering, (hierna: Actieplan) is ruim 21 000 hectare, ofwel ruim 20 % van het totaal van de bedrijventerreinen verouderd. De terreinen voldoen in verschillende opzichten niet meer aan de eisen van ondernemers, omwonenden en de maatschappij. Herstructurering - een eenmalige ingreep om de veroudering van het terrein te bestrijden - is noodzakelijk zodat het vestigingsklimaat en productiemilieu verbeterd, de economische functie behouden blijft en de kwaliteit voor de gebruiker en de omgeving wordt verhoogd.

Gemeenten en provincies zijn, in samenwerking met marktpartijen, primair verantwoordelijk voor de herstructurering van de bedrijventerreinen. Zonder financiële inspanning van het rijk komt herstructurering echter onvoldoende van de grond. Een tijdelijke extra inzet van het rijk ter ondersteuning van de lokale en regionale overheid is nodig om een versnelling in de aanpak van verouderde terreinen te realiseren.

Dit besluit – de Topper – beoogt een financiële impuls te geven aan de herstructurering van (boven) regionale bedrijventerreinen die van betekenis zijn voor de nationale economie, de zogenaamde Topprojecten. Daarmee wordt het internationale investeringsklimaat in ons land versterkt, hetgeen bijdraagt aan duurzame economische groei.

Nieuw beleid

Dit besluit maakt onderdeel uit van het nieuwe beleid zoals geformuleerd in het Actieplan Bedrijventerreinen. Hierin worden scherpe keuzes gemaakt om de huidige schaarse middelen scherp te kunnen richten op een beperkt aantal prioriteiten, om de financiële stromen te bundelen en om de bestuurlijke capaciteit gericht in te kunnen zetten.

De vraag welke regionale economische kansen het Rijk moet benutten staat centraal in de notitie «Pieken in de Delta; Gebiedsgerichte Economische Perspectieven» van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 12 juli 2004 (Kamerstukken II, 2003–2004, 29 697, nr. 2). Hierin worden sterktes en zwaktes van verschillende regio's geanalyseerd en de economisch meest kansrijke gebieden geïdentificeerd. Deze knelpunten en kansen zijn heel divers, maar liggen in het kader van bedrijventerreinen vooral in de sfeer van ruimte en bereikbaarheid.

In het Actieplan wordt, mede op basis van het GEP, aangegeven welke problemen de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerreinen kunnen vertragen en hoe deze worden aangepakt. De problemen laten zich in vier categorieën indelen.

In de eerste plaats bestaan problemen op organisatorisch vlak. Doordat er enerzijds veel partijen met hun eigen belangen en wensen bij bedrijventerreinen betrokken zijn en anderzijds de organisatie van het beheer en onderhoud met betrekking tot bedrijventerreinen vaak zwak is, wordt de uitbreiding en verbetering van terreinen bemoeilijkt. Daarom zal het Ministerie van Economische Zaken onder andere door middel van «projectbemiddeling» actief oplossingen op maat bieden voor individuele projecten.

In de tweede plaats zijn er knelpunten op het terrein van kennis. Kennis versnelt het proces van herstructureren of ontwikkelen van bedrijventerreinen. Op lokaal niveau bestaat niet altijd voldoende kennis om de

problemen op te lossen. Daarnaast is het de slechte ontsluiting van kennis die menig project fnuikt. EZ zal daarom via de website www.bedrijventerreinen.ez.nl en de Nieuwsbrief Bedrijventerreinen bijdragen aan het verspreiden van actuele kennis, kennis ontwikkelen door het uitvoeren van een aantal pilots en een kennisplatform oprichten waarin kennis uit de praktijk over de ontwikkeling en verbetering van bedrijventerreinen wordt ontsloten.

In de derde plaats kunnen juridische factoren de ontwikkeling en verbetering van bedrijventerreinen compliceren. De veelheid aan complexe en soms zelfs strijdige wet- en regelgeving hebben vaak lange planprocedures tot gevolg. Het Actieplan heeft tot doel de doorlooptijd van plan tot realisatie van een bedrijventerrein met 20% te bekorten. Om dit te realiseren wordt onder meer in het project «strijdige regelgeving» inconsequente regelgeving geïnventariseerd en waar mogelijk gestroomlijnd. Ook wordt voorlichting gegeven over constructies van publiek-private samenwerking. Daarnaast wordt ook hier hulp op maat geboden vanuit de EZ-regiokantoren.

In de laatste plaats zijn er vaak problemen rond de financiering. Herstructurering kost veel geld en is moeilijk rendabel te maken. Ook hiervoor zijn verschillende oplossingen denkbaar. Zo kan kennis over creatieve financiële constructies, bij voorbeeld in het kader van publiek-private samenwerking, worden verspreid. Daarnaast worden financiële instrumenten vanuit het rijk gestroomlijnd. Het Besluit subsidies Topprojecten herstructurering bedrijventerreinen maakt als subsidie instrument dus deel uit van het instrumentarium dat in het Actieplan Bedrijventerreinen is weergegeven.

Inhoud van dit besluit

Dit besluit is de opvolger van het Besluit tender investeringsprogramma's provincies 2000 (TIPP), dat een looptijd had van 2000 tot en met 2003. De doelstelling van de TIPP was het bieden van een financiële stimulans aan projecten gericht op het ontwikkelen van bedrijventerreinen en bedrijfsruimte waar in de regio vraag naar was. De projecten moesten bijdragen aan een concurrerend investeringsklimaat, uitgaande van de kansen van de regio. De TIPP bevatte, zo bleek onder meer uit de evaluatie, een aantal goede elementen, zoals een regionale visie op de projecten. Naast positieve elementen was er ook ruimte voor verbetering. In de eerste plaats bleken de administratieve lasten en de complexiteit van de TIPP te hoog. Zo kwamen de middelen via een getrapte constructie via provincies bij gemeenten terecht. Daarnaast werden bepaalde kostenposten gemaximeerd tot een bepaald percentage van de projectkosten. Aanvragers van subsidie ervoeren deze twee bepalingen als zeer omslachtig. In de tweede plaats sloot de TIPP onvoldoende aan op andere subsidieinstrumenten. Ten slotte wordt thans de versnippering en de inzet op meer lokale en kleine terreinen van de TIPP subsidie niet meer als wenselijk beschouwd.

Een en ander heeft ertoe geleid dat de Topper zich op een aantal punten onderscheidt van de TIPP.

In de eerste plaats wordt uitsluitend subsidie voor herstructureringsprojecten verleend die een sleutelrol vervullen voor de economische hoofdstructuur, de zogenaamde Topprojecten. De keuze voor projecten in plaats van programma's maakt het mogelijk om de schaars beschikbare gelden precies daar in te zetten waar deze het hardst nodig zijn.

In de tweede plaats kiest EZ voor een actieve rol bij het realiseren van de projecten door vanuit de eigen rol mee te werken aan de projecten. Dit uit zich in een concrete kwantitatieve doelstelling voor wat betreft herstructurering. Het doel is om in de periode tot het jaar 2012 vijfendertighonderd hectare bedrijventerrein te herstructureren. Om dit doel te bereiken zal EZ per Topproject contactpersonen Topprojecten benoemen

die samen met gemeenten, provincies en bedrijfsleven aan de realisering van de Topprojecten herstructurering gaan werken. Die samenwerking kan afhankelijk van de aard van het project verschillende vormen en intensiteiten aannemen. Maatwerk staat centraal. De toegevoegde waarde van EZ bij de realisering kan bestaan uit projectbemiddeling, EZ als bemiddelende partij binnen de rijksoverheid, het leveren van kennis of menskracht of het meefinancieren van een studie.

In de derde plaats is gewerkt aan stroomlijning tussen diverse besluiten. De relatie met de fondsen die vanuit het grote steden beleid (GSB) wordt gelegd door binnen het GSB bij het thema bedrijventerreinen de nadruk te leggen op de Topprojecten herstructurering.

Tot slot bevordert de keuze voor «wie het eerst komt, die het eerst maalt» de snelheid van de subsidieverlening en dus de realisering van het Topproject.

Doel en middelen

Hoewel veroudering van bedrijventerreinen reeds langer aandacht vanuit de rijksoverheid heeft en ook subsidie krijgt blijkt de eerdere subsidieregelingen StiREA en TIPP, is de situatie de laatste jaren ernstiger gebleken dan gedacht. Dit blijkt uit recente onderzoeken naar de omvang en aard van de problematiek, zoals de IBIS-enquête van 2003, waaruit bleek dat ruim 21.000 hectare bedrijventerrein in Nederland verouderd is. In 2002 besloot het kabinet dan ook dat, gelet op de schaarse financiële middelen en het blijvend grote belang van herstructurering van verouderde bedrijventerreinen, scherpe keuzes moeten worden gemaakt. Dat resulteerde in het nieuwe beleid zoals vastgelegd in het hierboven beschreven Actieplan Bedrijventerreinen. Ten aanzien van herstructurering is de doelstelling dat in 2006 voor 90% van de Topprojecten een plan van aanpak gereed is, 3.500 hectare bedrijventerrein in het jaar 2012 zijn geherstructureerd en de gemiddelde doorlooptijd van deelprojecten acht jaar bedraagt.

Financiële paragraaf

Voor de uitvoering van de regeling is in de periode van 2004 tot en met 2008 in totaal € 114.629.000,- beschikbaar. Per jaar is circa € 20 miljoen begroot voor investeringen, en circa € 1 miljoen voor eventuele bijdragen ten behoeve van versnelling van het herstructureringsproces, zoals bijvoorbeeld kleinschalig onderzoek of de inzet van bemiddelaars. Naar verwachting zullen ieder jaar met name subsidies worden aangevraagd voor de in het tweede lid van artikel 3 genoemde, jaarlijks vast te stellen maximumsubsidie per aanvraag. Hogere bijdragen zijn in uitzonderlijke gevallen mogelijk, maar daarvoor geldt dat het subsidiebedrag onderhandelbaar is maar ten hoogste 50% van het projecttekort zal bedragen. De verwachting is daarom dat aanvragen voor een hogere bijdrage beperkt zullen zijn, mede vanwege het feit dat per Topproject over de gehele periode van 2004 tot en met 2008 een maximale totale bijdrage mogelijk zal zijn van € 7,5 miljoen.

Toets Europese steunkader

Een notificatie bij de Europese Commissie van dit besluit op grond van artikel 88, lid 3 van het EG Verdrag kan achterwege blijven, omdat in dit besluit geen sprake zal zijn van het verlenen van staatssteun. De subsidie wordt namelijk uitsluitend verstrekt aan overheden – gemeenten, provincies, openbare lichamen of samenwerkingsverbanden daartussen – en niet aan ondernemingen.

Voorts komen op grond van dit besluit in beginsel alleen de investeringen in algemene infrastructuur in aanmerking voor subsidie. Algemene infrastructuur is infrastructuur die voor iedereen in gelijke mate en onder dezelfde voorwaarden toegankelijk is voor wat betreft gebruik, koop of huur. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het openbare wegennet en vaarwegen. Het aanleggen en onderhouden van algemene, openbaar toegankelijke infrastructuur wordt gezien als een typische overheidstaak. De overheid dient het openbare karakter van gesubsidieerde infrastructuur te waarborgen en er op toe te zien dat de voorzieningen op niet discriminatoire basis toegankelijk zijn, dat wil zeggen algemeen toegankelijk zijn voor alle potentiële eindgebruikers. Bij investeringen in algemene infrastructuur is met andere woorden sprake van algemene maatregelen waarvan de kosten doorgaans gedragen worden door de staat of decentrale overheden en is er geen sprake van staatssteun in de zin van het EG-Verdrag.

In het geval van subsidiëring van specifieke infrastructuur bestaat het gevaar dat voordelen terecht komen bij bepaalde ondernemingen en dat er mitsdien sprake is van staatssteun in de zin van artikel 87 EG-Verdrag. Specifieke infrastructuur is infrastructuur die bedoeld is voor het gebruik door één of meer bepaalde ondernemingen of waarbij wordt voldaan aan de specifieke behoeften van een bepaald bedrijf. Meestal is specifieke infrastructuur ook alleen toegankelijk voor dat bepaalde bedrijf en betreffen de investeringen in deze infrastructuur kosten die normaal gesproken voor rekening van dat bedrijf komen. Dergelijke kosten komen niet in aanmerking voor subsidie op grond van dit besluit.

Daarnaast zullen ondernemingen marktconforme prijzen moeten betalen voor aan te kopen grond en marktconforme prijzen moeten ontvangen voor te verkopen grond. Bij verwerving en verkoop van gronden en gebouwen dienen overheden te handelen conform de Mededeling van de Commissie betreffende staatssteunelementen bij de verkoop van gronden en gebouwen door openbare instanties (Pb 97/C 209/03). Dit geldt ook voor huur en pacht.

Tenslotte dient een gemeente, provincie of openbaar lichaam het openbare karakter van de gesubsidieerde infrastructuur te waarborgen.

Hoewel op grond van dit besluit dus geen staatssteun zal worden verleend (subsidie aan overheden, algemene infrastructuur, marktconforme prijzen voor ondernemingen), blijft er in de uitvoering door de aanvrager het gevaar bestaan dat wel degelijk staatssteun wordt verstrekt, bijvoorbeeld in projecten die worden uitgevoerd in samenwerking met private partijen. Bij dergelijke samenwerkingsverbanden zou overheidsgeld indirect als subsidie aan private partijen ten goede kunnen komen. Op grond van dit besluit zal subsidie echter niet worden verstrekt indien bij de beoordeling van projecten blijkt dat verstrekken van de subsidie leidt tot het verlenen van staatssteun in de zin van artikel 87 EG Verdrag.

Er wordt benadrukt dat de keus voor een directe subsidierelatie met de aanvrager – een provinciale of gemeentelijke overheid – tot gevolg heeft dat er een grote mate van verantwoordelijkheid bij de aanvrager ligt voor het voorkomen van ongeoorloofde staatssteun in de uitvoering van de projecten. Vanuit de verantwoordelijkheid van de Minister van Economische Zaken wordt desalniettemin gekozen voor een aantal maatregelen die passen bij de gekozen rolverhouding tussen de centrale overheid en de decentrale overheden. Zo zal het element van de staatssteun expliciet onder de aandacht en verantwoordelijkheid van de aanvragers worden gebracht. De handleiding op dit besluit zal een uitgebreide toelichting over mogelijke aspecten van staatssteun geven.

II. Artikelen

Artikel 1

Onderdeel a definieert een project als een herstructureringsproject: het project dient betrekking te hebben op een bestaand bedrijventerrein. Het feit dat het gaat om een samenhangend geheel van activiteiten, maakt duidelijk dat verschillende type activiteiten samen kunnen bijdragen aan de uiteindelijke doelstelling, het verbeteren van het vestigingsklimaat van het bedrijventerrein.

Onderdeel c geeft aan dat in een samenwerkingsverband in de zin van dit besluit gemeenten, provincies of openbare lichamen deelnemen. Samenwerkingsverbanden waarin ook private partijen deelnemen, kunnen als zodanig op grond van dit besluit geen subsidie aanvragen met het oog op het risico dat deze verstrekking in strijd is met artikel 87 van het EG-Verdrag. Dat neemt overigens niet weg dat ook bedrijven deels kunnen participeren in het herstructureringsstraject. Om het verstrekken van ongeoorloofde staatssteun te voorkomen, geeft het Ministerie van Economische Zaken advies over geschikte juridische constructies om publiek-private samenwerking vorm te geven.

Onderdeel d maakt duidelijk dat een bedrijventerrein een terrein is dat met name ruimte biedt aan vestigingen voor handel, nijverheid en dienstverlening. Een terrein dient een functionele of ruimtelijke eenheid te vormen. Dat laatste is het geval als een terrein een geografische eenheid vormt. De naamgeving van een terrein is niet bepalend: denkbaar is dat verschillende aan elkaar grenzende terreinen een aaneengesloten geheel vormen.

Indien een terrein onderbroken wordt door infrastructuur of bebossing, wordt het als een aaneengesloten terrein beschouwd als het als zodanig wel functioneert. Een bedrijventerrein wordt als functioneel verbonden beschouwd indien sprake is van ruimtelijk-economische samenhang tussen de geografisch niet aaneengesloten delen van het bedrijventerrein en van een integrale, programmatische aanpak van het bedrijventerrein, blijkend uit het masterplan.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat een aanvrager de oppervlakte van verschillende kleinere lokale, functioneel niet met elkaar verbonden, terreinen bij elkaar optelt en als één project indient om aan het minimum omvangvereiste te voldoen; een dergelijk project komt niet voor subsidie in aanmerking.

Artikel 2

Dit artikel bevat, tezamen met de afwijzingsgronden van artikel 8 de criteria voor het verstrekken van subsidie. Centraal in de criteria staat, dat subsidie slechts wordt verstrekt aan een project, gericht op de verbetering van het vestigingsklimaat van een bestaand bedrijventerrein in de zin van dit besluit. Dit impliceert dat moet worden voldaan aan alle van toepassing zijnde definities van de in artikel 1 opgenomen elementen.

Subsidieaanvragen voor een project worden ingediend door gemeenten, provincies of openbare lichamen. Ook een samenwerkingsverband van gemeenten, provincies en openbare lichamen kan een aanvraag indienen, waarbij één van de deelnemende rechtspersonen de penvoerder van de aanvraag is.

De bepaling van het tweede lid, dat de subsidie aan een samenwerkingsverband wordt verstrekt aan de deelnemers gezamenlijk, impliceert dat de subsidie wordt berekend over alle projectkosten. De verdeling van de als één bedrag verstrekte subsidie onder de deelnemers is een zaak van de deelnemers onderling. De betaling geschiedt aan één van hen, die mede namens de anderen de aanvraag heeft ingediend. De kostenverdeling tussen de deelnemers in het samenwerkingsverband is, zoals uit

artikel 7, tweede lid, blijkt, van belang ingeval van eventuele terugvordering van de subsidie.

In het derde lid worden de formele afwijzingsgronden opgesomd. Geen subsidie wordt aan een project verstrekt, indien aan een van die voorwaarden is voldaan. Met deze formele criteria wordt afgebakend aan welke voorwaarden een project precies dient te voldoen. Hiermee is ook bepaald wat een Topproject is.

De voor de nationale economie belangrijkste bedrijventerreinen, waar de Topprojecten betrekking op hebben, zijn nooit kleiner dan 150 hectare bruto. Dit betekent niet dat het project ook betrekking moet hebben op het gehele bedrijventerrein: het project zal in de meeste gevallen slechts op onderdelen daarvan plaatsvinden.

Omdat dit besluit zich richt op (boven)regionale bedrijventerreinen die voor de nationale economie van belang zijn, kan geen subsidie worden aangevraagd voor de herstructurering van een terrein dat uitsluitend ruimte biedt aan bedrijven die slechts van belang zijn voor de lokale economie.

Een bedrijventerrein biedt ruimte aan handel, nijverheid, commerciële en niet-commerciële dienstverlening en industrie. Dit soort activiteiten kenmerkt zich door het veroorzaken van een zekere mate van milieu-hinder. Omdat het van belang is dat bedrijventerreinen hier ruimte voor bieden, wordt geen subsidie verleend aan terreinen die uitsluitend vestiging van bedrijven met de milieucategorie 1 tot en met 3 toestaan (volgens VNG Milieureeks, (2001) nr. 9 Bedrijven en milieuzonering).

Herstructureringsprojecten zijn complex en kostbaar. Om deze te realiseren zullen aanvragers veel verschillende geldbronnen moeten benutten. Het is daarom wenselijk dat een project op grond van meer dan één regeling voor subsidie in aanmerking komt. Dat kan zowel zijn op grond van een regeling van een ander ministerie als op grond van het stimuleringsinstrumentarium van de Minister van Economische Zaken. De verhouding tussen deze subsidies wordt bepaald op grond van artikel 3, eerste lid, van dit besluit. Het is echter niet wenselijk dat een bepaald project dat reeds op grond van de TIPP, Stirea of GSB subsidie heeft gekregen, nogmaals subsidie krijgt. Dit staat er niet aan in de weg dat op een en hetzelfde bedrijventerrein gefaseerd in de tijd meerdere projecten uitgevoerd kunnen worden, waarvoor op grond van dit besluit wel opnieuw subsidie kan worden verleend.

Ieder bedrijventerrein moet onderhouden worden. Onder onderhoud wordt verstaan het tijdig fysiek onderhouden en schoonmaken van private en publieke ruimten en gebouwen. In een herstructureringstraject worden dit soort aspecten vaak meegenomen en is het een onderdeel van de herstructurering. Dit neemt niet weg dat gemeenten en bedrijven reserveringen dienen aan te houden om dit onderhoud te financieren. Indien het onderhoud lange tijd verzuimd is, kunnen de kosten van het achterstallig en groot onderhoud hoog oplopen. Gezien het reguliere karakter van dit onderhoud en de verantwoordelijkheid hiervoor van gebruikers en gemeenten, komt een project, indien het uitsluitend regulier en achterstallig onderhoud betreft, niet voor subsidie in aanmerking.

Het kan wenselijk zijn binnen het project een deel van het bedrijventerrein een andere functie te geven, door bijvoorbeeld nieuwe werkfuncties toe te voegen zoals kantoren (herprofilering) of een deel van het terrein binnen het project te herbestemmen tot een locatie met niet-werkfuncties zoals wonen (transformatie). Dit soort projecten kan vaak rendabel worden gerealiseerd. Om uit te sluiten dat enig voordeel wordt doorgegeven aan private partijen komt een project niet voor subsidie in aanmerking, voor zover het herprofilering danwel transformatie betreft.

Op grond van onderhavige regeling zal geen subsidie worden verstrekt die staatssteun vormt in de zin van artikel 87 van het EG-Verdrag. Op grond van dat 87 EG jo. artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag mag geen

steun verleend worden, tenzij dit tijdig bij de Europese Commissie aangemeld wordt. De subsidie op grond van dit besluit wordt uitsluitend verstrekt aan overheden, en uitsluitend ten behoeve van openbare infrastructuur. Indien de Minister van Economische Zaken meent dat de ondersteuning van een project in de zin van deze regeling toch elementen van staatssteun zal (kunnen gaan) bevatten, zal geen subsidie worden verstrekt.

Artikel 3

In dit artikel is een omschrijving opgenomen van de wijze waarop de kosten worden bepaald, die in aanmerking worden genomen bij de toepassing van artikel 2. Deze omschrijving is tevens van belang voor de toepassing van onder andere de artikelen 10, 12, en 14.

Uitgangspunt van de subsidie zijn de projectkosten. Hierop worden verschillende bedragen in mindering gebracht. De marktconforme opbrengsten die gedurende de looptijd van het project worden gerealiseerd, worden van de kosten afgetrokken. Te denken valt aan opbrengsten uit verhuur of verkoop van gebouwen of gronden. Het is met het oog op het voorkomen van staatssteun van belang dat de hoogte van deze opbrengsten op marktconforme wijze worden bepaald. Dat betekent dat wordt uitgegaan van prijzen zoals deze door een onderneming onder normale omstandigheden in een markteconomie op de desbetreffende markt worden betaald. Indien voordat de subsidie wordt vastgesteld de opbrengsten nog niet gerealiseerd zijn, bijvoorbeeld omdat gronden nog niet zijn verkocht of gebouwen nog niet zijn verhuurd, worden de te verwachten opbrengsten getaxeerd en wordt het zo berekende bedrag op de projectkosten in mindering gebracht.

In de mededeling van de Commissie van de Europese Gemeenschappen betreffende staatssteun bij verkoop van gronden en gebouwen door openbare instanties (PbEG 1997, C 209) worden twee systemen voor de vaststelling van de verkoopprijzen beschreven waarmee beoogd wordt iedere vorm van staatssteun uit te sluiten. Het eerste systeem is gebaseerd op de vaststelling van een marktprijs waarbij één of meer onafhankelijke deskundigen vóór de verkoop een evaluatie maken op basis van marktindicaties en algemeen aanvaarde taxatiecriteria. Bij de nog te verkopen grond wordt de taxatiewaarde uiterlijk drie maanden voorafgaand aan het moment van indiening van de aanvraag om subsidievaststelling gehanteerd. In geval van in erfpacht uitgegeven grond wordt niet uitgegaan van pacht opbrengsten, maar worden de opbrengsten bepaald als bij verkoop. Het tweede systeem betreft de verkoop volgens een onvoorwaardelijke biedprocedure die lijkt op een openbare verkoop.

Daarnaast worden alle overheidssubsidies en subsidies vanwege de Commissie van de Europese Gemeenschappen alsmede eventuele bijdragen van private partijen, en andere alternatieve geldbronnen in mindering gebracht. Van het bedrag dat zo wordt bepaald, wordt 50% gefinancierd tot een maximumsubsidiebedrag per project dat jaarlijks bij ministeriële regeling bekend wordt gemaakt. Het overige bedrag wordt uit de begroting van de aanvrager betaald. Dit stimuleert de aanvrager te streven naar een zo laag mogelijk bedrijfseconomisch tekort en zo hoog mogelijke bijdragen van derden. In de verleningsbeschikking wordt vermeld welke kosten voor subsidiëring in aanmerking komen.

Projecten kunnen op grond van het tweede lid niet meer dan een bij ministeriële regeling vastgesteld maximum subsidiebedrag ontvangen. Deze bovengrens kan een probleem opleveren voor grotere projecten, die een cruciale meerwaarde hebben voor het bereiken van het in het masterplan geformuleerde einddoel, dat uiteindelijk met het langlopende herstructureringstraject bereikt. Het is wenselijk om in een dergelijk uitzonderlijk geval toch een bijdrage te kunnen verstrekken. De Minister

van Economische Zaken heeft in dat geval de mogelijkheid een hoger subsidiebedrag toe te kennen dat echter, ingevolge het eerste lid, nooit hoger kan zijn dan 50% van de projectkosten verminderd met de bijdragen van derden en de subsidies van andere bestuursorganen en de Commissie van de Europese Gemeenschappen. De Minister van Economische Zaken stelt de hoogte van het subsidiebedrag vast na onderhandeling met de aanvrager. In deze onderhandeling wordt nader bekeken aan welke oorzaken een tekort te wijten is, op welke punten het project zo nodig kan worden aangepast en welke andere middelen de aanvrager kan aanwenden.

In het proces van subsidiëring zijn twee fasen te onderscheiden: de verlening van de subsidie en de vaststelling van de subsidie. Eerst zal subsidie worden verleend voor de nog te ondernemen activiteiten. Bij de subsidieverleningsbeschikking wordt het bedrag van de subsidie niet vermeld, maar wel de wijze waarop dit bedrag wordt bepaald en het bedrag waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld.

Na afloop van het project wordt de subsidie definitief vastgesteld. Dan wordt ook het definitieve subsidiebedrag bepaald.

Om de activiteiten voor het herstructureren van bedrijventerreinen uit te voeren worden verschillende soorten kosten gemaakt. Indien deze kosten de doelstelling van het besluit dienen, worden deze als subsidiabel in aanmerking genomen. Bij het bepalen van de subsidiabele kosten wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de door de aanvrager gebruikte kostenposten in zijn projectbegroting. Voor kosten die in redelijkheid niet als noodzakelijk kunnen worden beschouwd wordt geen subsidie verleend. Ingevolge artikel 4:46, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) blijven deze kosten bij de subsidievaststelling buiten beschouwing. Dit artikel kan een rol spelen bij constructies waarbij aan de subsidieontvanger door een onderneming onevenredige kosten in rekening worden gebracht. Uitsluitend na de indiening van de aanvraag gemaakte kosten komen in aanmerking.

Artikel 4

Aangezien het de bedoeling is dat het onderhavige besluit langer zal gelden dan het lopende begrotingsjaar, is de hoogte van het jaarlijkse voor subsidies krachtens dit besluit beschikbaar te stellen bedrag thans niet te bepalen. Daarom wordt dit bedrag jaarlijks bij ministeriële regeling vastgesteld. Op grond van artikel 4:25, tweede lid, Awb wordt een subsidie geweigerd, voor zover door de verstrekking daarvan het plafond zou worden overschreden.

Artikel 5

Dit artikel en de volgende bevatten bepalingen omtrent de aanvraag van en de besluitvorming over de verlening van subsidies op grond van dit besluit.

Om te kunnen beoordelen of een project voldoet aan deze regeling, moet bij de aanvraag een projectplan, een masterplan, een projectbegroting en een verslag omtrent alternatieve financieringsbronnen, zoals subsidies en bijdragen van derden worden overlegd. Deze dienen te voldoen aan de in artikel 2 en 8 geformuleerde eisen.

In het masterplan geeft de aanvrager zijn visie op het gehele bedrijventerrein gedurende het herstructureringstraject. Het bevat een visie op het project in relatie tot zijn omgeving en tot verschillende belanghebbenden alsmede een analyse van de relevante markt van bedrijven die zich op het terrein willen vestigen. Er komt ook in aan de orde op welke wijze het parkmanagement van en de criminaliteitspreventie op het bedrijventerrein vorm krijgt. Het formulier, dat bij ministeriële regeling wordt vastgesteld, vermeldt van welke bescheiden de aanvraag vergezeld gaat.

Het projectplan heeft betrekking op het onderdeel van het masterplan waar subsidie voor wordt aangevraagd.

Een verslag waaruit blijkt welke subsidiemogelijkheden zijn verkend en benut, is nodig om te kunnen beoordelen of voldoende gebruik is gemaakt van andere financieringsbronnen en subsidiemogelijkheden.

Artikel 6

Nederland heeft slechts een beperkt aantal bedrijventerreinen, dat op grond van de artikelen 2 en 8 in aanmerking komt voor subsidie. Het is niet noodzakelijk om onderling onderscheid te maken tussen deze bedrijventerreinen: wie een deugdelijke aanvraag indient, komt – zo lang het subsidieplafond op grond van artikel 4 nog niet is bereikt – voor subsidie in aanmerking.

Het subsidieplafond wordt op deze reden verdeeld op de wijze van «wie het eerst komt, het eerst maalt». Dit betekent dat de minister, beginnend met de eerste aanvraag, subsidies verleent totdat het subsidieplafond is bereikt. Daarbij is het moment van indiening van een aanvraag, die aan alle wettelijke voorschriften voldoet, bepalend. Deze procedure komt de snelheid van de subsidieverlening alsmede de zekerheid voor de aanvrager ten goede.

Het tweede lid van dit artikel bepaalt de termijn waarbinnen de minister moet hebben besloten op de aanvraag. Als de beschikking niet binnen die termijn kan worden genomen, stelt de minister de aanvrager daarvan in kennis en noemt daarbij een zo kort mogelijke termijn waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien (artikel 4:14, eerste lid, Awb).

Artikel 7

Dit artikel regelt de aansprakelijkheid van deelnemers in een samenwerkingsverband in het kader van de subsidieverstrekking. Voor zover de deelnemers in een samenwerkingsverband verplicht zijn tot terugbetaling van de subsidie, zal daartoe in eerste instantie de penvoerder worden aangesproken. Voor de verdeling van de aansprakelijkheid is echter bepalend de geraamde kostenverdeling per deelnemer, zoals aangegeven in de beschikking tot subsidieverlening. Het maximaal terug te betalen bedrag wordt berekend door het maximale subsidiebedrag te vermenigvuldigen met een breuk, waarvan de teller wordt gevormd door de voor de desbetreffende deelnemer in het samenwerkingsverband geraamde projectkosten en de noemer door het bedrag van de raming van de totale projectkosten. Deze bedragen worden bij de subsidieverlening vermeld.

Artikel 8

In dit artikel is een aantal afwijzingsgronden opgenomen. In het eerste lid van dit artikel worden de absolute afwijzingsgronden opgesomd: indien een besluit voldoet aan deze criteria, wordt het afgewezen.

Een aanvraag zal in de eerste plaats op grond van onderdeel a worden afgewezen, indien deze niet voldoet aan enige bepaling van deze regeling. Daarvan zijn in dit verband de artikelen 1 en 2 het belangrijkste. Het doel van dit subsidiebesluit is bij te dragen aan de versnelling van de uitvoering van herstructureringsprojecten. De projecten dienen daarom op grond van onderdeel b investeringsrijp te zijn, zodat binnen een jaar met de eerste activiteiten kan worden begonnen. Dat betekent dat op het moment van de aanvraag reeds een aantal voorbereidende ruimtelijke procedures dient te zijn afgerond, er politiek-bestuurlijk draagvlak moet bestaan, de haalbaarheid van het project vast moet staan en de financiering voor het project al grotendeels rond moet zijn. Aangezien er verschillende trajecten naast elkaar doorlopen moeten worden, heeft de

aanvrager op grond van onderdeel b na de verlening van de subsidie een jaar de tijd om deze procedures op elkaar aan te laten sluiten.

Een van de doelen van dit besluit is om een project binnen een redelijke termijn te realiseren. Het dient een zodanige omvang te hebben dat het binnen 6,5 jaar afgerond kan worden. Op grond van artikel 8, onderdeel c, zal de minister beoordelen of het mogelijk is het project binnen 6,5 jaar na de datum van de subsidieverlening af te ronden.

Op grond van onderdeel f kan per bedrijventerrein maar één keer per jaar subsidie worden aangevraagd. Deze bepaling betekent dat een gemeente voor verschillende terreinen in een jaar meer dan een aanvraag kan indienen en omgekeerd, dat wanneer een terrein op het grondgebied van verschillende gemeenten ligt, toch maar een keer subsidie wordt verleend. In het daar op volgende jaar kan nogmaals subsidie worden verleend ten behoeve van hetzelfde terrein, waarbij moet worden opgemerkt dat op grond van het tweede lid, onderdeel d, van artikel 2, wel sprake moet zijn van een ander project. Met deze bepaling wordt gestimuleerd dat de herstructurering in fasen wordt opgedeeld, die wat betreft duur en complexiteit te overzien zijn.

De mogelijkheid om meerdere malen subsidie aan te vragen op grond van dit besluit wordt begrensd door onderdeel g, waarin bepaald wordt dat ten behoeve van een bepaald bedrijventerrein ten hoogste zevenen-eenhalf miljoen euro aan subsidie wordt verleend op grond van dit besluit.

Naast de bepalingen op grond van dit artikel wordt ook afwijzend beslist op grond van artikel 7 van de Kaderwet EZ-subsidies, indien subsidieverstreking in strijd zou zijn met ingevolge een verdrag voor de staat geldende verplichtingen, of op grond van artikel 4:35 van de Awb. Afwijzing op grond van dit laatste artikel is mogelijk indien gegronde vrees bestaat dat de activiteiten niet zullen plaatsvinden, dat niet aan de aan de subsidieverlening verbonden verplichtingen zal worden voldaan, of dat niet op behoorlijke wijze rekening en verantwoording zal worden afgelegd, bij onjuiste of onvolledige gegevensverstrekking indien dat geleid zou hebben tot een onjuiste beschikking.

In het tweede lid staan gronden opgenoemd op basis waarvan de minister de subsidie-aanvraag kan afwijzen. De minister heeft hiervan meer beoordelingsvrijheid. Hij doet dat in de eerste plaats door naar het projectplan te kijken, maar beoordeelt ook hoe dit project past binnen de aanpak op de lange termijn die in het masterplan verwoord wordt.

Op grond van onderdeel a kan de minister een aanvraag afwijzen omdat met het project niet wordt voorzien in ruimte voor bedrijvigheid waaraan behoefte is. Dit blijkt uit een regionale analyse van de omvang en aard van de behoefte aan bedrijventerreinen. Een aanvraag die betrekking heeft op ruimte voor bedrijvigheid waaraan blijkens die analyse geen behoefte is of daar zelfs niet in voorkomt komt niet voor subsidie in aanmerking.

In onderdeel b is een grond voor afwijzing opgenomen die voortvloeit uit de Nota Ruimte (1.3.4.2 Inhoudelijke en procesmatige basiskwaliteit, pagina 31). Daarin is aangegeven dat het kabinet de ruimtelijke basiskwaliteit waarborgt door in het nationale ruimtelijke beleid een aantal financiële principes op te nemen. Een daarvan is het veroorzakersprincipe. Het kabinet stelt dat bij ruimtelijke afwegingen en nieuwe decentrale ruimtelijke plannen, projecten en handelingen geen afwenteling van negatieve effecten en bijbehorende opgaven mag plaatsvinden op het bestaande ruimtegebruik en de verschillende ruimtelijke functies. Het veroorzakersprincipe houdt in dat de initiatiefnemer van dergelijke ruimtelijke activiteiten zorg draagt voor de opheffing van de daardoor veroorzaakte knelpunten en de rekening daarvoor niet automatisch bij het rijk neerlegt.

Met onderdeel c wordt verzekerd dat aanvragers daadwerkelijk onderzoeken welke andere financieringsbronnen dan die worden verstrekt op grond van dit besluit, kunnen worden aangesproken. Waar sprake is van relevante andere subsidie-instrumenten waarvoor een kansrijke aanvraag kan worden gedaan, lijkt een bijdrage op grond van dit besluit niet nodig. Het is derhalve zaak dat de aanvrager verslag doet van zijn inspanningen om andere relevante subsidie-instrumenten op te sporen en aan te spreken.

Een project dient op grond van onderdeel d ook te kunnen rekenen op draagvlak in de regio en bij op het terrein gevestigde ondernemers. Gezien de diversiteit van de projecten kan dit draagvlak op verschillende manieren blijken. Draagvlak in de regio kan bijvoorbeeld blijken uit samenwerkingsovereenkomsten of besluiten van gemeenteraden of colleges van B & W van gemeenten op wiens grondgebied het bedrijventerrein is gelegen en aangrenzende gemeenten of uit het feit dat er ten behoeve van het project een samenwerkingsverband is dat de subsidie aanvraagt. Draagvlak bij ondernemers kan eveneens blijken uit bijvoorbeeld samenwerkingsovereenkomsten of raadpleging van de ondernemers bij initiatieven van de aanvrager.

Op grond van onderdeel e kan de minister een aanvraag afwijzen indien uit het masterplan onvoldoende valt op te maken dat is verzekerd dat het effect van uitvoering van dat plan blijvend is. Dit kan bereikt worden door parkmanagement. Parkmanagement is de gezamenlijke en continue inspanning van alle betrokkenen bij een bedrijventerrein, gericht op het realiseren en behouden van de door partijen gewenste kwaliteit. Daaronder wordt verstaan de aard en het niveau van de segmentering, representativiteit, infrastructuur, ruimtelijke omgeving, milieuprestaties, faciliteiten en organisatie en beheer. Het is immers de bedoeling de betrokken bedrijventerreinen kwalitatief weer op peil te brengen en ook te houden, zodat de nu bestaande knelpunten niet terugkeren. Met deze afwijzingsgrond wordt bereikt, dat een aanvraag kan worden afgewezen, indien er onvoldoende aandacht is besteed aan parkmanagement.

Op grond van onderdeel f dient in het masterplan voldoende aandacht te worden geschonken aan criminaliteitspreventie. Met criminaliteit zijn immers niet alleen hoge directe kosten gemoeid, maar het kan het vestigingsklimaat ook zodanig negatief beïnvloeden dat zelfs op een terrein met op alle andere fronten hoge kwaliteit leegloop tot de mogelijkheden behoort.

Ten slotte dient het project waarvoor subsidie wordt aangevraagd voldoende bij te dragen aan de oplossing van de belangrijkste knelpunten, zoals die in het masterplan zijn weergegeven. Hiermee wordt bereikt dat een project niet alleen een verbetering aanbrengt op het te herstructureren bedrijventerrein, maar dat het project tevens een vliegwielt vormt voor verdere ontwikkelingen, omdat knelpunten die deze ontwikkeling bemoeilijken, worden weggenomen. Dit sluit aan bij de ambitie van het rijk met de inzet van haar schaarse middelen maximaal effect op de versnelling van het herstructureringsproces te bereiken.

Artikelen 9 tot en met 11

De artikelen 9 tot en met 11 bevatten bepalingen omtrent de verplichtingen voor de subsidie-ontvanger.

Artikel 9 vormt, tezamen met artikel 2, de kern van de onderhavige regeling. De projecten moeten ook daadwerkelijk worden uitgevoerd binnen de in de beschikking tot subsidieverlening vermelde periode. Het is de bedoeling de beschikbare subsidiemiddelen te gebruiken voor die projecten, die binnen een redelijke periode bijdragen aan de doelstellingen van deze regeling. Daarom wordt uitgegaan van de maximumperiode van zesenehalf jaar, welke reeds in artikel 8, onder c, is vermeld. In gevallen waarin verzocht wordt om ontheffing voor het

vertragen of stopzetten van het project zal deze doelstelling dan ook afgewogen worden tegen hetgeen de verzoeker als zijn belangen naar voren brengt. Daarbij zal mede een rol spelen in hoeverre de feiten die de vertraging hebben veroorzaakt zijn ontstaan door toedoen van de betrokkene zelf.

Artikel 12

Dit artikel en het volgende voorzien in de behoefte aan voorschotten op de subsidie. Een voorschot kan éénmaal per jaar worden verstrekt.

In het eerste lid is bepaald dat een voorschot wordt verstrekt op een subsidie terzake waarvan een verleningsbeschikking geldt. Dat impliceert dat, zolang aan een verlening een opschortende voorwaarde verbonden is, geen voorschotten worden verstrekt.

Artikel 15

De wijze van vaststelling van het subsidiebedrag is geregeld in de artikelen 4:42 tot en met 4:47 van de Awb. Dit artikel regelt slechts de termijn waarbinnen het besluit ter zake genomen wordt. Als het besluit niet binnen die termijn kan worden genomen, stelt de minister de aanvrager daarvan in kennis en noemt daarbij een zo kort mogelijke termijn waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien (artikel 4:14, eerste lid, Awb).

Ingevolge artikel 4:44, derde lid, van de Awb kan, indien de aanvraag tot subsidievaststelling niet is ingediend binnen de in artikel 15, eerste lid, bedoelde termijn, de minister de subsidie-ontvanger een termijn stellen waarbinnen de aanvraag alsnog moet worden ingediend. In verband daarmee wordt in dit artikel niet verwezen naar de in artikel 15 bedoelde termijn, maar wordt gesproken over «de voor het indienen ervan geldende termijn».

De hoofdregel van artikel 4:46 van de Awb is, dat vaststelling plaats vindt overeenkomstig de verlening. Daarbij moeten, nu daarbij niet het bedrag van de subsidie wordt vermeld, de wel in de verleningsbeschikking vermelde wijze waarop dit bedrag wordt bepaald en het bedrag waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld in aanmerking worden genomen.

Ingevolge artikel 4:46, tweede lid, van de Awb kan het subsidiebedrag in vier gevallen lager worden vastgesteld:

- a. indien de activiteiten niet of niet geheel hebben plaatsgevonden;
- b. indien de subsidie-ontvanger niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen;
- c. indien de subsidie-ontvanger onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en dat geleid heeft tot een onjuiste verleningsbeschikking;
- d. indien de subsidieverlening anderszins onjuist was en de subsidie-ontvanger dit wist of behoorde te weten.

Artikel 16

Dit besluit vervangt de TIPP. Dat besluit kan om die reden worden ingetrokken. Het blijft echter van toepassing op subsidiebeschikkingen die reeds zijn genomen. Dat betekent dat zaken als de bevoorschotting en de subsidievaststelling door de TIPP worden beheerst.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
C. E. G. van Gennip